

Inleiding

Deze Nota van Inlichtingen 2 maakt deel uit van de Europese openbare aanbesteding voor Huurauto's, waarvan de Aanbestedingsleidraad op 24 november 2025 is gepubliceerd op TenderNed, onder vermelding van TNO referentienr. WS2790817308.

De Nota van Inlichtingen 2 geeft een verslag van de openstaande vragen en de beantwoording van deze vragen welke zijn ingediend door de Inschrijvers na publicatie van de eerste Nota van Inlichtingen.

De Nota van Inlichtingen 2 dient voor het geven van eventuele aanvullingen/wijzigingen op de Aanbestedingsstukken en het doen van mededelingen van de zijde van TNO.

Alle Informatie in deze Nota van Inlichtingen 2 is als Vertrouwelijk geclassificeerd en kan alleen gebruikt worden ten behoeve van het doen van een Inschrijving voor onderhavige Aanbesteding.

De bijlage(n) waar eventueel een herziene versie voor is wordt/worden gepubliceerd op www.TenderNed.nl en de oude versie(s) daarvan is/zijn daarmee dan vervallen. Inschrijvers dienen zelf er voor zorg te dragen dat de nieuwe versie(s) wordt/worden gebruikt.

Als Inschrijvers vragen van gelijke strekking gesteld hebben, zijn deze tekstueel toch allemaal opgenomen in deze Nota van Inlichtingen en apart beantwoord. Dit kan dus leiden tot herhalingen van Informatie.

Waar in de vraag een bedrijfsnaam vermeld stond, is deze vervangen door een ander woord of begrip om de vragen anoniem te maken. TNO raadt u aan de gehele Nota van Inlichtingen te lezen.

De Nota van Inlichtingen 2 wordt ter beschikking gesteld aan de geselecteerde Inschrijvers via de publicatie op www.TenderNed.nl.

Mededelingen van de zijde van TNO

Naar aanleiding van de vraag over het opladen van een elektrische voertuig (EV) door de TNO-medewerker is wens KW 2 aangepast.

Aanvullingen en wijzigingen Aanbestedingsstukken Overzichtslijst (herziene & nieuwe) Aanbestedingsstukken

- Aanbestedingsleidraad EU aanbesteding huurauto's versie Nvl 2
- Bijlage C02 – Raamovereenkomst

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
103	2.1 Planning van de Aanbestedingsprocedure	Gezien de omvang van de gevraagde documentatie en beantwoording, zouden we graag meer tijd tot onze beschikking krijgen. Is het mogelijk de sluitingsdatum van 2 februari uit te stellen?	TNO geeft geen antwoord op de gestelde vraag omdat de door Inschrijver gestelde vraag geen betrekking heeft op de inhoud van de direct daaraan voorafgaande Nota van Inlichtingen. De vraag is ook niet wezenlijk voor het goede begrip van de Aanbestedingsstukken of voor een objectieve beoordeling.
104	5.2.2.2 Maatregelen inzake milieubeheer	Voor ISO 14001-certificering geldt dat deze binnen de autoverhuurbranche nauwelijks voorkomt. Wij werken met de CSRD-rapportagetool van BOVAG, inclusief dubbele materialiteitsanalyse, stakeholderanalyse, waardeketenanalyse en een vastgesteld milieubeleid op basis van 37 branche-specifieke thema's. Kan de aanbestedende dienst bevestigen dat deze aantoonbare en gestructureerde milieumanagementaanpak als gelijkwaardig wordt geaccepteerd aan ISO 14001?"	TNO stelt het bezit van een ISO 14001-certificaat, of een daarmee vergelijkbaar milieumanagementsysteem, als belangrijke eis omdat de organisatie waarde hecht aan een systematische aanpak van het verminderen van milieu-impact, waaronder CO ₂ -uitstoot, energieverbruik en afvalbeheer. Een Opdrachtnemer met een ISO 14001-certificering – of een aantoonbaar gelijkwaardig systeem – laat zien dat hij structureel voldoet aan milieuwetgeving en zijn processen duurzaam en beheerst uitvoert. De eis is proportioneel omdat indien een Inschrijver niet beschikt over een relevant certificaat, de Inschrijver een beschrijving mag aanleveren van de milieuzorgactiviteiten binnen zijn organisatie. Uit deze beschrijving moet ondubbelzinnig blijken dat de Inschrijver gelijkwaardige maatregelen heeft getroffen als die welke behoren bij de genoemde certificaten. De Inschrijver aan wie TNO voornemens is de

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>opdracht te gunnen, moet binnen zeven (7) kalenderdagen na een daartoe strekkend verzoek van TNO de benodigde bewijsstukken overleggen. Dit betreft óf het ISO 14001-certificaat, óf de genoemde beschrijving van de milieuzorgactiviteiten waarbij Inschrijver aantoont waarom de milieuzorgactiviteiten gelijkwaardig zijn aan de ISO 14001. Omdat TNO op dit moment niet beschikt over deze beschrijving, zoals de door Inschrijver genoemde milieumanagementaanpak, kan TNO niet vooraf vaststellen of de door de Inschrijver getroffen maatregelen daadwerkelijk gelijkwaardig zijn aan ISO 14001.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
105	5.2.2.3 Kwaliteitsnormen en certificering	<p>De eis voor ISO 9001-certificering is in deze branch niet gebruikelijk en wordt slechts door slecht één verhuurbedrijf gevoerd waarmee u andere geschikte gegadigden onverhoopt uitsluit. Kunt u daarom toestaan dat het voldoende is om alleen het gangbare BOVAG-certificaat te voeren? Dat is een erkend kwaliteitsborgingsstelsel binnen de autoverhuurbranche waarmee een verhuurbedrijf het volgende aantoont:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Veiligheid en onderhoud van voertuigen <p>Voertuigen moeten aantoonbaar goed worden onderhouden en voldoen aan veiligheidsnormen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betrouwbaarheid en transparantie <p>Heldere voorwaarden, eerlijke prijzen en duidelijke communicatie richting klanten.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klantgerichtheid en servicekwaliteit <p>Klachtenafhandeling, bereikbaarheid en serviceprocessen worden beoordeeld.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedrijfsvoering en administratie <p>Denk aan correcte contracten, verzekeringen, borgstellingen en naleving van wet- en regelgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Periodieke controles <p>BOVAG voert audits uit om te controleren of het bedrijf aan de normen blijft voldoen. Als u dit niet toestaat: waarom draag deze huidige eis bij aan de proportionaliteit en mededinging binnen deze aanbesteding?"</p>	<p>TNO vindt het belangrijk dat haar Opdrachtnemers kwaliteitsmanagement professioneel, consistent en continu verbetergericht heeft ingericht. Om die reden eist TNO het ISO 9001-2015 certificaat of vergelijkbaar. De eis is proportioneel omdat indien een Inschrijver niet beschikt over een relevant certificaat, de Inschrijver een beschrijving mag aanleveren van het kwaliteitssysteem binnen zijn organisatie. Uit deze beschrijving moet ondubbelzinnig blijken dat de Inschrijver gelijkwaardige maatregelen heeft getroffen als die welke behoren bij de genoemde certificaten.</p> <p>De Inschrijver aan wie TNO voornemens is de opdracht te gunnen, moet binnen zeven (7) kalenderdagen na een daartoe strekkend verzoek van TNO de benodigde bewijsstukken overleggen. Dit betreft óf het ISO 9001-certificaat, óf de genoemde beschrijving van het gelijkwaardige kwaliteitssysteem. Dit maakt dat ook Inschrijvers zonder ISO 9001-2015-certificaat kunnen deelnemen aan de aanbesteding.</p> <p>Het BOVAG-certificaat is niet gelijk aan het ISO 9001:2015-certificaat. Hoewel er sprake is van enige overlap tussen beide certificeringen, dekt het BOVAG-certificaat niet alle kwaliteitsaspecten die wel onderdeel zijn van ISO 9001:2015. Daarom moet de Inschrijver aan wie de Opdracht voorlopig wordt gegund aantonen hoe de ontbrekende onderdelen wél</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>zijn geborgd binnen het kwaliteitsmanagementsysteem van de organisatie.</p>
106	8 Programma van Wensen	Kunt de ruimte voor de beantwoordingen verruimen? Voor KW 1 en 2 graag met 2 pagina's en voor KW 3 met 1 pagina?	<p>TNO geeft geen antwoord op de gestelde vraag omdat de door Inschrijver gestelde vraag geen betrekking heeft op de inhoud van de direct daaraan voorafgaande Nota van Inlichtingen. De vraag is ook niet wezenlijk voor het goede begrip van de Aanbestedingsstukken of voor een objectieve beoordeling.</p>
107	8 Programma van Wensen	Staat u toe de regelfstand te verkleinen naar 12 pt voor de beantwoordingdocumenten van de wensen KW 1 t/m 3?	<p>TNO geeft geen antwoord op de gestelde vraag omdat de door Inschrijver gestelde vraag geen betrekking heeft op de inhoud van de direct daaraan voorafgaande Nota van Inlichtingen. De vraag is ook niet wezenlijk voor het goede</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>begrip van de Aanbestedingsstukken of voor een objectieve beoordeling.</p>
108	8.2 KW 2 Dienstverlening die aansluit op de behoeftes van de TNO-medewerkers	<p>TNO heeft beperkt informatie verstrekt over de interface voor projectnummers / kostenplaatsen. Is het mogelijk om deze koppeling op basis van werkelijke uren/kosten in te richten? Welke gegevens worden via deze koppeling per project / WBS-element aangeleverd? Welke gegevens worden via deze koppeling per kostenplaats aangeleverd? Hoe worden de kostenplaatsen en project / WBS-elementen aangeleverd? Met welke frequentie?</p>	<p>Voor het gebruik van informatie over medewerkers, kostenplaatsen en projectnummers stelt TNO API's beschikbaar.</p> <p>Afhankelijk van de eisen die de Leverancier heeft t.a.v. het aanvraagproces of de rapportage wordt er gekeken welke velden in de API's ter beschikking worden gesteld.</p> <p>De frequentie van updaten moet dagelijks zijn.</p>
109	8.2 KW 2 Dienstverlening die aansluit op de behoeftes van de TNO-medewerkers	<p>Moet de check box met verplichte km-administratie worden opgenomen in de bestelportal?</p>	<p>Het is van belang dat de TNO-medewerker instemt met het registreren van de gereden kilometers wanneer de huurperiode langer is dan vier dagen. De Opdrachtnemer mag zelf bepalen hoe deze functionaliteit in de app of portal wordt ingericht. De huidige voorwaarden waarmee de TNO-medewerker akkoord moet gaan, zijn opgenomen in Bijlage C11.</p>
110	8.2 KW 2 Dienstverlening die aansluit op de behoeftes van de TNO-medewerkers	<p>Krijgen alle medewerkers een account voor app of portal om in een beveiligde omgeving een huurauto te reserveren? Hoe worden de medewerkergegevens aangeleverd? Via een koppeling met het HR-systeem van TNO?</p>	<p>Toegang tot de app of portal dient te verlopen via het TNO-account d.m.v. de door TNO vastgestelde Identity Provider (zie ook security requirements).</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
111	Bijlage A03 Format prijzenblad	Uw antwoord op vraag 23 van Nvl 1 maakt het nog niet helemaal helder. Graag ontvangen wij een fictief uitgewerkt voorbeeld van een aangepast tarief van contractjaar 2,3 en 4.	De onderstaande uitwerking is gebaseerd op artikel 6.4 van Bijlage C02 van de Raamovereenkomst. Bij een fictieve huurprijs van €10,00, een waarde van de laatst (definitief) vastgestelde kwartaal-DPI 771 van 122,5 en een waarde van hetzelfde kwartaal in het voorgaande jaar van 118, wordt de nieuwe huurprijs €10,38. De in artikel 6.4 beschreven formule wordt door Inschrijver vanaf 1 januari 2027 ieder contractjaar toegepast voor het berekenen van de huurprijs.
112	Bijlage A03 Format prijzenblad	N.a.v. vraag 23 van de Nvl. Deze DPI is puur op lease gericht, niet op huur. De volgende elementen zijn ook van toepassing op de tarieven: 1. Aanschafprijs van auto's als losse transactie 2. BPM / MRB als losse belastingcomponent 3. Incidentele kortingen / deals 4. Brandstof / elektriciteit 5. Accessoires buiten standaardconfiguratie Graag uw instemming dat deze elementen van het tarief ook geïndexeerd mogen worden.	TNO geeft geen instemming de genoemde elementen ook te indexeren.
113	Bijlage A03 Format prijzenblad	N.a.v. Vraag 23 van de Nvl: Graag uw akkoord op het volgende: jaarlijks een vast percentage van 3 procent voor de indexering. In de eerste maand van kwartaal 4 sturen wij u een onderbouwd voorstel met een aanpassing (hoger of lager) die gebaseerd is op de werkelijke elementen die van invloed zijn op de voorgestelde tarieven.	TNO gaat niet akkoord met het voorstel en houdt vast aan artikel 4.6 uit de Raamovereenkomst.

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
114	Bijlage A03 Format prijzenblad	Inrichten koppelingen (HR data, kostenplaatsen en projectnummers) tussen portal voor reserveren huurauto's en TNO-systemen (inclusief nazorg)	Het is voor TNO niet duidelijk wat er wordt bedoeld en kan daarom geen antwoord geven op de gestelde vraag.
115	Bijlage C06 Programma van Eisen	Vraag 80 BVI 1 en eis 2.2. Staat u toe dat het "winterseizoen" geïnterpreteerd mag worden als "winterse omstandigheden"?	<p>Nee. Met het begrip winterseizoen wordt een vaste periode bedoeld en niet winterse omstandigheden. Interpretatie op basis van actuele of verwachte weersomstandigheden is niet toegestaan.</p> <p>Onder het winterseizoen wordt verstaan de periode van 1 oktober tot en met 31 maart. Gedurende deze periode dienen voertuigen minimaal te zijn uitgerust met all-season banden (met M+S-aanduiding en sneeuwvloksymbool) of winterbanden, conform eis 2.2 van het Programma van Eisen.</p> <p>Buiten het winterseizoen is het toegestaan voertuigen te leveren die zijn uitgerust met zomerbanden.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
116	Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>Kunnen wij ervan uitgaan dat de berijders zelf de kosten voor brandstof en elektriciteit betalen of dat TNO dat doet?</p> <p>Zo nee: U heeft het tweede gedeelte van vraag 89 van de Nvl niet beantwoord: "Hoe laden en/of tanken de berijders gedurende de reis de auto op?"</p>	<p>Uitgangspunt is dat berijders gedurende de huurperiode het voertuig zelfstandig kunnen tanken of laden tijdens de reis, op een wijze die gebruiksvriendelijk, laagdrempelig en toekomstbestendig is. TNO hecht hierbij groot belang aan ontzorging van de berijder en aan een efficiënte administratieve afhandeling voor zowel TNO als de opdrachtnemer.</p> <p>Voor fossiele voertuigen geldt dat berijders tankkosten tijdens de huurperiode voldoen, waarbij TNO zorgdraagt voor de interne afhandeling en eventuele vergoeding aan de berijder.</p> <p>Voor elektrische voertuigen verwacht TNO dat de opdrachtnemer een praktische en gebruiksvriendelijke laadoplossing faciliteert die aansluit bij de stand van de techniek. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan het beschikbaar stellen van een laadpas, het ondersteunen van laden via contactloos betalen (bankpas/creditcard/telefoon) of andere gangbare oplossingen die gedurende de looptijd van de overeenkomst gemeengoed worden. De kosten voor elektriciteit worden daarbij op een transparante wijze aan TNO doorbelast.</p> <p>Gezien de looptijd van de raamovereenkomst schrijft TNO geen vast laad- of betaalmechanisme voor. Van opdrachtnemer</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>wordt verwacht dat zij in haar inschrijving concreet beschrijft hoe zij het laden tijdens de huurperiode organiseert, op welke wijze gebruiksgemak voor de berijder wordt geborgd en hoe de administratieve afhandeling richting TNO efficiënt en controleerbaar wordt ingericht. Deze uitwerking maakt onderdeel uit van de beoordeling van de inschrijving. TNO heeft daarom KW 2 in hoofdstuk 8.2 van de Aanbestedingsleidraad aangepast. Een nieuwe versie van de Aanbestedingsleidraad zal samen met de Nvl 2 worden gepubliceerd.</p>
117	Bijlage C06 Programma van Eisen	De vraagsteller van vraag 55 van de Nvl 1 stelt een afwikkeling voor die alleen gebruikelijk is bij leasebedrijven. Kunt u bevestigen dat de oorspronkelijke eis 2.6 nog steeds van kracht is? Namelijk dat TNO de factuur met aangehecht de boete ontvangt?	<p>Nee. Het antwoord op vraag 55 van de Nota van Inlichtingen blijft onverkort van kracht. Dit betekent dat TNO akkoord gaat met de werkwijze waarbij boetes of beschikkingen conform de Wet Mulder op naam van de bestuurder worden overgezet en rechtstreeks aan betrokkene worden gestuurd.</p> <p>Eis 2.6 blijft van toepassing voor zover het gaat</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>om een zorgvuldige en kosteloze afhandeling van verkeersovertredingen door de opdrachtnemer. Indien de boete echter rechtstreeks aan de bestuurder wordt opgelegd na overzetting, ontvangt TNO in dat geval geen separate factuur met aangehechte boete.</p>
118	Vraag 18: Bijlage A03 Format prijzenblad	Kunt u bevestigen dat bij aantoonbaar structureel terugkerende bovenhoofdse schade partijen in contractmanagement preventieve maatregelen (instructie, voertuigselectie, leverlocatie-afspraken) mogen vastleggen én dat eventuele extra preventiekosten/aanpassingen als wijziging kunnen worden overeengekomen?	<p>Ja. Indien aantoonbaar sprake is van structureel terugkerende bovenhoofdse schade, kunnen opdrachtgever en opdrachtnemer dit gezamenlijk bespreken in het kader van het contractmanagementoverleg. Daarbij kunnen preventieve maatregelen worden vastgelegd, zoals aanvullende instructie, aangepaste voertuigselectie of afspraken over haal- en brenglocaties.</p> <p>Indien dergelijke maatregelen leiden tot structurele aanpassingen in de dienstverlening, kunnen deze – indien beide partijen daarmee instemmen – als wijziging binnen de overeenkomst worden overeengekomen. Dit laat onverlet dat bovenhoofdse schade onderdeel blijft van de verzekeringsdekking en het overeengekomen eigen risico, zoals bevestigd in het antwoord op vraag 18.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
119	Vraag 22: Bijlage A03 Format prijzenblad	Kunt u bevestigen dat wanneer overschrijdingen structureel blijken (bijv. boven een afgesproken drempel % van boekingen), partijen een herijking van dagkilometrage of meerkilometertarief in contractmanagement kunnen bespreken zonder dat dit als ‘prijsofslag’ in strijd is met het prijzenblad?	Nee, dit kan TNO niet bevestigen. TNO staat er wél voor open om binnen het reguliere contractmanagement eventuele excessen gezamenlijk te bespreken en — waar nodig én binnen de kaders van de aanbestedingsregels — de overeenkomst aan te passen. TNO kan hierover echter geen voorafgaande toezeggingen doen.
120	Vraag 25: Bijlage A03 Format prijzenblad	Kunt u bevestigen dat (naast reguliere DPI 771-indexatie) een afzonderlijke, aantoonbare ‘overheidsmaatregelen-component’ in het jaarlijkse voorstel mag worden opgenomen, met specificatie per kostendrager (belasting/heffing/verzekering) en per voertuigcategorie?	Ja, dit bevestigt TNO, met inachtneming van het eerder gegeven antwoord in Nvl 1 op vraag 4: Het tussentijds indexeren van de tarieven is niet toegestaan. Tarieven mogen jaarlijks worden aangepast conform de bepaling in de overeenkomst. Mochten er aantoonbare overheidsmaatregelen in het lopende jaar zijn ingevoerd die een substantiële invloed hebben op de kostprijs dan wordt dit door Opdrachtnemer meegenomen in het jaarlijkse voorstel. De bewijslast of de overheidsmaatregel een substantiële invloed heeft ligt bij Opdrachtnemer. Pas na schriftelijke toestemming van TNO mag Opdrachtnemer de prijswijziging door de wijziging in overheidsmaatregelen doorvoeren.

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
121	Vraag 27: Bijlage C02 - Concept Raamovereenkomst	<p>In Bijlage C02 (Concept Raamovereenkomst) is opgenomen dat de Algemene Voorwaarden van TNO van toepassing zijn en dat afwijkende of aanvullende voorwaarden van opdrachtnemer niet worden geaccepteerd. Tegelijkertijd constateren wij dat de Algemene Voorwaarden TNO geen (of slechts beperkt) expliciete bepalingen bevatten voor een aantal veelvoorkomende en praktisch relevante scenario's binnen autoverhuur, zoals onder meer schadeafhandeling, oneigenlijk gebruik, verkeers- en parkeerboetes, belastingheffing en aansprakelijkheid bij afwijkend gebruik.</p> <p>Binnen de branche worden deze onderwerpen doorgaans wél expliciet en gedetailleerd geregeld, onder andere in de Algemene Voorwaarden Autoverhuur van BOVAG, die als branche brede standaard gelden en waarin onder meer bepalingen zijn opgenomen over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toerekening en afhandeling van schades; • gevolgen van oneigenlijk of onzorgvuldig gebruik; • doorbelasting en administratieve afhandeling van boetes en belastingen; • verantwoordelijkheden van huurder en verhuurder bij bijzondere omstandigheden. <p>Om interpretatieverschillen en uitvoeringsrisico's gedurende de looptijd van de overeenkomst te voorkomen, achten wij het wenselijk dat dergelijke praktische scenario's eenduidig worden vastgelegd.</p>	<p>In de hoofdstukken 2 en 9 van Bijlage C06 Programma van Eisen zijn eisen opgenomen met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toerekening en afhandeling van schades; • gevolgen van oneigenlijk of onzorgvuldig gebruik; • doorbelasting en administratieve afhandeling van boetes en belastingen; • verantwoordelijkheden van huurder en verhuurder bij bijzondere omstandigheden. <p>Zie ook de antwoorden van TNO op de vragen 45 en 55 Nvl 1.</p> <p>Kunt u bevestigen dat partijen na gunning – binnen de kaders van het Programma van Eisen en de Raamovereenkomst – gezamenlijk een operationeel handboek en/of nadere procedures mogen vaststellen waarin deze onderwerpen concreet en praktisch worden uitgewerkt, zonder dat dit wordt aangemerkt als het van toepassing verklaren van aanvullende algemene voorwaarden? <i>TNO verwijst in dit verband naar artikel 9.1 van Bijlage C06 Programma van Eisen.</i></p> <p>En kunt u daarbij aangeven of het is toegestaan om, waar de Algemene Voorwaarden TNO geen expliciete regeling bevatten, inhoudelijk aan te sluiten bij gangbare bepalingen zoals opgenomen in de Algemene Voorwaarden Autoverhuur van BOVAG, uitsluitend ter</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		<p>Vraag:</p> <p>Kunt u bevestigen dat partijen na gunning – binnen de kaders van het Programma van Eisen en de Raamovereenkomst – gezamenlijk een operationeel handboek en/of nadere procedures mogen vaststellen waarin deze onderwerpen concreet en praktisch worden uitgewerkt, zonder dat dit wordt aangemerkt als het van toepassing verklaren van aanvullende algemene voorwaarden?</p> <p>En kunt u daarbij aangeven of het is toegestaan om, waar de Algemene Voorwaarden TNO geen expliciete regeling bevatten, inhoudelijk aan te sluiten bij gangbare bepalingen zoals opgenomen in de Algemene Voorwaarden Autoverhuur van BOVAG, uitsluitend ter verduidelijking van de uitvoering en zonder afbreuk te doen aan de contractuele hoofdlijnen?</p> <p>In aanvulling hierop vernemen wij graag of TNO kan expliciteren welke onderwerpen zij wél geschikt acht om na gunning procesmatig vast te leggen, mits dit binnen de kaders van het PvE (waaronder paragraaf 2.6) en de Raamovereenkomst blijft en geen aanvullende algemene voorwaarden introduceert.</p> <p>Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan praktische uitvoeringsafspraken rondom schadeafwikkeling, oneigenlijk of onzorgvuldig gebruik, verkeers- en parkeerboetes, misbruik en bewijslast, met als doel de uitvoering</p>	<p>verduidelijking van de uitvoering en zonder afbreuk te doen aan de contractuele hoofdlijnen?</p> <p><i>Artikel 2.3 van de Raamovereenkomst omvatten de documenten en volgorde van deze documenten van de raamovereenkomst vormen gezamenlijk de Raamovereenkomst. Indien volgens inschrijver daar nadere bepalingen bij moeten komen verneemt TNO graag specifiek welke dat zijn.</i></p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		werkbaar te houden en interpretatieverschillen gedurende de contractperiode te voorkomen.	

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
122	Vraag 33: Bijlage C03 Inkoopvoorwaarden voor Diensten van TNO 2022	<p>In reactie op vraag 33 geeft TNO aan dat het door ons aangehaalde artikel niet voorkomt in de Inkoopvoorwaarden voor Diensten TNO 2022.</p> <p>Naar aanleiding hiervan verduidelijken wij dat onze vraag betrekking heeft op de bepaling in de Concept Raamovereenkomst (Bijlage C02) waarin is opgenomen dat aan het niet of niet direct handhaven van contractuele bepalingen door TNO geen rechten kunnen worden ontleend en dat TNO haar rechten te allen tijde kan blijven uitoefenen.</p> <p>Kunt u – in aanvulling op uw antwoord op vraag 33 – toelichten hoe TNO deze bepaling in de uitvoeringspraktijk toepast, in het bijzonder:</p> <p>of opdrachtnemer erop mag vertrouwen dat schriftelijk vastgelegde operationele afspraken of interpretaties (bijvoorbeeld per e-mail of in periodieke overleggen) gedurende de uitvoering van de overeenkomst worden gehanteerd; en</p> <p>hoe TNO hierbij invulling geeft aan het beginsel van redelijkheid en billijkheid bij de uitvoering van een langdurige raamovereenkomst.</p> <p>Deze vervolgvraag is bedoeld ter verduidelijking van de uitvoeringspraktijk en</p>	Bijlage C02 Concept Raamovereenkomst bevat geen bepaling over het handhaven van contractuele bepalingen.

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		introduceert geen nieuwe contractuele uitgangspunten.	

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
123	Vraag 39 Bijlage C03 Inkoopvoorwaarden voor Diensten van TNO 2022	<p>In reactie op vraag 39 geeft TNO aan dat zij levering conform de gestelde eisen verwacht. Wij onderschrijven dit uitgangspunt volledig en zullen handelen conform het PvE en de daarin opgenomen voorwaarden.</p> <p>Naar aanleiding van dit antwoord merken wij op dat de kwalificatie “vast en fataal” in de praktijk veelal wordt gehanteerd bij de levering van goederen op basis van vaste aankoopmomenten, terwijl deze opdracht ziet op doorlopende dienstverlening binnen een raamovereenkomst, waarbij het PvE expliciet ruimte biedt voor monitoring en verbetering gedurende de looptijd.</p> <p>Kunt u – in aanvulling op uw antwoord op vraag 39 – bevestigen of toelichten dat “vast en fataal” uitsluitend van toepassing is op door opdrachtnemer expliciet geaccepteerde levertijden per afzonderlijke boeking, en dat bij aantoonbare externe leveringsverstoringen (bijvoorbeeld OEM- of dealerafhankelijk), die tijdig en transparant worden gecommuniceerd, wordt gehandeld via overleg en mitigerende maatregelen?</p> <p>En kunt u daarbij bevestigen dat een incidentele afwijking, mits binnen de kaders van het PvE en gevolgd door corrigerende maatregelen, niet automatisch als fataal wordt aangemerkt, mede gelet op het verbeter- en</p>	<p>Vast en fataal is van toepassing op overeengekomen levertijden.</p> <p>In geval van externe leveringsstoringen is artikel 8.3 van de Inkoopvoorwaarden voor Diensten van toepassing.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		<p>evaluatiekarakter dat het PvE aan de uitvoering van de overeenkomst toekent?</p>	
124	<p>Vraag 4 : 2.2.22 Opgave van prijzen en kosten</p>	<p>Kunt u aangeven op welke wijze TNO beoordeelt of een overheidsmaatregel een “substantiële invloed” heeft op de kostprijs? En kunt u bevestigen dat hiervoor vooraf vast te leggen, meetbare criteria worden gebruikt, zodat uitsluitend de aantoonbare meerkosten als gevolg van die maatregel kunnen worden meegenomen in het jaarlijkse indexatievoorstel?</p>	<p>Zie het antwoord van TNO op vraag 120.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
125	vraag 44: Bijlage C03 Inkoopvoorwaarden voor Diensten van TNO 2022	Kunt u bevestigen dat vorderingen van derden die uitsluitend voortvloeien uit gebruik/handelen van de berijder (en niet uit een tekortkoming van opdrachtnemer) niet onder de vrijwaring van art. 25.2 vallen, en dat het PvE-hoofdstuk 2.4 daarvoor het toepasselijke kader is?	Artikel 25.2 ziet op aanspraken door derde voor schade die voortvloeit uit of samenhangt met de niet, niet-deugdelijke of niet-tijdige nakoming van verplichtingen van leverancier.
126	vraag 45: Bijlage C03 Inkoopvoorwaarden voor Diensten van TNO 2022	Kunt u bevestigen dat in gevallen waarin een WA-verzekeraar dekking weigert wegens gedragingen van de berijder (bijv. rijden onder invloed), TNO de door opdrachtnemer aantoonbaar geleden schade vergoedt binnen redelijke grenzen, op basis van een vooraf afgesproken schadeafwikkelprocedure?	TNO kan dit niet bevestigen en verwijst naar het eerdere antwoord op vraag 45.

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
127	Vraag 55: Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>In het Programma van Eisen is in paragraaf 2.6 (Bekeuringen) expliciet vastgelegd dat de dienstverlener de afhandeling van verkeersovertredingen verzorgt, dat TNO binnen tien werkdagen een separate factuur ontvangt inclusief kopie van de bekeuring en naam van de bestuurder, en dat deze afwikkeling plaatsvindt zonder dat hiervoor extra kosten aan TNO worden doorbelast.</p> <p>Naar aanleiding van vraag 55 constateren wij dat een alternatieve werkwijze is benoemd ten aanzien van de afhandeling van bekeuringen.</p> <p>Kunt u bevestigen dat eis 2.6 van het Programma van Eisen onverkort van toepassing blijft, en dat eventuele alternatieve werkwijzen uitsluitend toelaatbaar zijn voor zover deze volledig aansluiten bij en geen afwijking vormen van de in paragraaf 2.6 vastgelegde uitgangspunten, verantwoordelijkheden en kostenverdeling?</p> <p>Met deze vervolgvraag beogen wij te bevestigen dat voor alle inschrijvers een gelijk en eenduidig uitgangspunt geldt bij de uitvoering van eis 2.6.</p>	<p>Het antwoord op vraag 55 van de Nota van Inlichtingen, zoals bevestigd in het antwoord op vraag 117, blijft onverkort van kracht en geeft richting aan de toepassing van eis 2.6 van het Programma van Eisen.</p> <p>Dit betekent dat TNO akkoord gaat met de werkwijze waarbij boetes of beschikkingen conform de Wet Mulder op naam van de bestuurder worden overgezet en rechtstreeks aan de betreffende bestuurder worden gestuurd. In die situatie ontvangt TNO geen separate factuur met aangehechte boete.</p> <p>Eis 2.6 blijft van toepassing voor zover het gaat om een zorgvuldige, tijdige en kosteloze afhandeling van verkeersovertredingen door de opdrachtnemer, zonder administratieve of financiële belasting voor TNO. De Nota van Inlichtingen verduidelijkt hiermee de wijze waarop eis 2.6 in de praktijk wordt toegepast; alternatieve werkwijzen die hiervan afwijken zijn niet toegestaan.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
128	Vraag 57: Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>In onze eerdere vraag hebben wij aangegeven dat in de aanbestedingsstukken oorspronkelijk een eigen risico van €135 per schadegeval is opgenomen en dat dit bedrag, gelet op de huidige marktpraktijk en schadeherstelkosten, niet kostendekkend is. Daarbij hebben wij toegelicht dat in de markt voor vergelijkbare dienstverlening substantieel hogere eigen risicobedragen worden gehanteerd, teneinde realistische premies en operationele risico's te kunnen afdekken.</p> <p>In uw beantwoording heeft TNO het eigen risico voor personenauto's aangepast naar €225 per schadegeval. Wij begrijpen deze aanpassing als een tegemoetkoming ten opzichte van het oorspronkelijke PvE en als een stap richting een meer marktconforme benadering.</p> <p>Kunt u in het verlengde hiervan toelichten op welke overwegingen het bedrag van €225 is gebaseerd, en of TNO bereid is te bevestigen dat het hanteren van een eigen risico van €250 per schadegeval voor personenauto's eveneens als passend, evenredig en marktconform kan worden beschouwd binnen de doelstellingen van het PvE en de raamovereenkomst?</p> <p>Met deze vervolgvraag beogen wij helderheid te verkrijgen over de gehanteerde normstelling,</p>	<p>TNO heeft meerdere experts uit de autoverhuurbranche geraadpleegd. Op basis van hun input is vastgesteld wat in de markt als een gangbaar eigen risico wordt beschouwd. Deze experts hebben aangegeven dat een bedrag van €225 gebruikelijk is. TNO is daarom niet bereid het eigen risico verder te verhogen naar €250.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		zodat inschrijvers hun risico's realistisch en duurzaam kunnen prijzen zonder dat dit leidt tot hogere huurprijzen voor TNO.	

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
129	Vraag 58: Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>In Bijlage C06 (Programma van Eisen) is opgenomen dat privégebruik niet is toegestaan en dat TNO inzicht wenst in kilometerregistratie in verband met fiscale consequenties. Tevens begrijpen wij dat TNO fossiele voertuigen niet op voorhand uitsluit voor thuisleveringen.</p> <p>In het licht van de duurzaamheidsdoelstellingen van TNO en de toenemende beschikbaarheid van elektrische voertuigen, vernemen wij graag of TNO als beleidslijn de voorkeur geeft aan de inzet van elektrische voertuigen voor thuisleveringen, waar dit operationeel en technisch mogelijk is.</p> <p>Daarnaast vragen wij of het, binnen de looptijd van de raamovereenkomst en onder nader af te spreken voorwaarden (zoals beschikbaarheid van laadinfrastructuur, gebruikersinstructies en operationele haalbaarheid), mogelijk is om het gebruik van fossiele voertuigen bij thuislocaties verder te beperken of gefaseerd uit te sluiten, zonder afbreuk te doen aan de continuïteit van de dienstverlening.</p> <p>Met deze vraag beogen wij duidelijkheid te verkrijgen over de mate van beleidsvrijheid en toekomstige flexibiliteit bij de invulling van duurzame thuisleveringen binnen de contractuele kaders.</p>	<p>De opdrachtgever heeft geen afzonderlijke beleidslijn vastgesteld waarbij elektrische voertuigen verplicht worden voorgeschreven voor thuisleveringen. Wel geldt dat de inzet van voertuigen, inclusief bij thuisleveringen, onderdeel is van de bredere MVO-ambitie en de gezamenlijke CO₂-reductiedoelstelling binnen deze overeenkomst.</p> <p>Uitgangspunt is de beschreven kritische succesfactor in Bijlage C06 artikel 5.4.</p> <p>Deze ontwikkelambitie is richtinggevend voor de uitvoering van de dienstverlening. Dit betekent dat opdrachtnemer gehouden is om, waar nodig en passend, de inzet van elektrische voertuigen te vergroten en de inzet van fossiele voertuigen te beperken om deze ambitie te kunnen realiseren. Dit kan zich ook uitstrekken tot de inzet van voertuigen bij thuisleveringen.</p> <p>De inzet van fossiele voertuigen bij thuisleveringen wordt derhalve niet uitgesloten, maar kan in de praktijk worden beperkt indien dit noodzakelijk is om de gezamenlijke CO₂-reductiedoelstellingen te behalen. Opdrachtnemer wordt geacht hierin constructief mee te werken en hierover transparant te rapporteren binnen het contractmanagementoverleg.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
130	Vraag 70: Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>In uw beantwoording van vraag 70 geeft TNO aan dat voertuigen 24/7 kunnen worden afgemeld. Wij begrijpen dit als een mogelijkheid voor gebruikers om op ieder moment een afmelding te doen.</p> <p>Kunt u toelichten hoe TNO de praktische uitvoering hiervan ziet buiten reguliere werkdagen, in het bijzonder in weekenden en tijdens avonden?</p> <p>Meer specifiek vernemen wij graag hoe TNO verwacht dat wordt omgegaan met afmeldingen die plaatsvinden op vrijdagavond, zaterdag of zondag, in situaties waarin fysieke toegang tot het voertuig of directe herinzet/ophaalservice in het weekend operationeel niet mogelijk is.</p> <p>Kunt u bevestigen dat in dergelijke gevallen de afmelding administratief kan worden geregistreerd op het moment van melding, maar dat de feitelijke verwerking (zoals ophalen, herallocatie of inspectie van het voertuig) plaatsvindt op de eerstvolgende werkdag, zonder dat dit leidt tot nadelige gevolgen of kosten voor opdrachtnemer?</p> <p>Met deze vervolgvraag beogen wij duidelijkheid te verkrijgen over de uitvoerbaarheid en kostenbeheersing van de 24/7-</p>	<p>De opdrachtgever bevestigt dat de 24/7-afmeldmogelijkheid ziet op het administratief afmelden van het voertuig. Het moment van afmelding, vastgelegd met een tijdstempel, is leidend voor het einde van de huurperiode en de financiële afwikkeling, zoals toegelicht in het antwoord op vraag 70.</p> <p>De feitelijke uitvoering van vervolgvraagactiviteiten, zoals inspectie, ophalen, herallocatie of herinzet van het voertuig, kan plaatsvinden op de eerstvolgende werkdag indien deze activiteiten buiten reguliere werkdagen of openingstijden operationeel niet mogelijk zijn. Dit leidt niet tot nadelige gevolgen of aanvullende kosten voor de opdrachtnemer, mits de afmelding correct en tijdig is geregistreerd.</p> <p>Hiermee wordt geborgd dat gebruikers voertuigen op ieder moment kunnen afmelden, terwijl de praktische uitvoering aansluit bij realistische operationele processen.</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		afmeldmogelijkheid, met name waar het weekenden betreft.	

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
131	Vraag 89: Bijlage C06 Programma van Eisen	<p>In uw beantwoording van vraag 89 geeft TNO aan vast te houden aan eis 2.5 uit het Programma van Eisen en dat het prijzenblad overeenkomstig deze eis is aangepast, waarbij tank- en laadkosten uit het tarievenblad zijn verwijderd.</p> <p>Tegelijkertijd constateren wij dat de tekst van eis 2.5 expliciet voorziet in het doorbelasten van een servicevergoeding (maximaal €10 per tankbeurt respectievelijk €5 per laadsessie), terwijl uit het antwoord en het aangepaste prijzenblad niet eenduidig volgt op welke wijze en via welk mechanisme deze servicevergoeding kan worden toegepast.</p> <p>Ter voorkoming van interpretatieverschillen tijdens de uitvoering van de overeenkomst, vernemen wij daarom graag op welke wijze en op welke plaats opdrachtnemer de in eis 2.5 genoemde servicevergoeding mag administreren en factureren, nu deze niet als afzonderlijke post is opgenomen in het aangepaste prijzenblad.</p> <p>Kunt u bevestigen dat deze servicevergoeding, conform eis 2.5, separaat en uitsluitend bij daadwerkelijke toepassing (bij inlevering met een brandstof- of laadniveau lager dan vereist) in rekening mag worden gebracht, en dat deze vergoeding niet wordt geacht te zijn inbegrepen in de reguliere huurtarieven?</p>	<p>TNO bevestigt dat de in eis 2.5 genoemde servicevergoeding uitsluitend en afzonderlijk in rekening mag worden gebracht wanneer deze daadwerkelijk wordt toegepast. Daarnaast wordt bevestigd dat deze servicevergoeding géén onderdeel vormt van het huurtarief zoals opgenomen in Bijlage A03 – Prijzenblad (versie Nvl 1).</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
		<p>Met deze vervolgvraag beogen wij de samenhang tussen eis 2.5 en het aangepaste prijzenblad eenduidig vast te stellen, zodat de uitvoering en facturatie gedurende de contractperiode zonder interpretatieverschillen kan plaatsvinden.</p>	

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
132	Vraag 9: 8.1 KW 1 Routekaart emissies huurauto's	Kunt u aangeven welke concrete inspanningsverplichting TNO van opdrachtnemer verwacht (bijv. advisering/route naar laadinfra/partners), en bevestigen dat het ontbreken van laadinfra op of nabij TNO-locaties niet leidt tot non-conformiteit of KPI-afwijking voor opdrachtnemer?	<p>De opdrachtgever beschouwt de verduurzaming van de huurautodienstverlening als een gezamenlijke ontwikkelopgave. De in paragraaf 5.4 opgenomen MVO-KPI met betrekking tot CO₂-reductie geldt als ontwikkelambitie en niet als harde norm met bijbehorende malus. Van opdrachtnemer wordt daarom een actieve, meewerkende en constructieve houding verwacht om deze ambitie samen met opdrachtgever te realiseren.</p> <p>De inspanningsverplichting van opdrachtnemer bestaat onder meer uit het meedenken over en adviseren bij de inzet van elektrische voertuigen, het efficiënt gebruikmaken van beschikbare (publieke) laadinfrastructuur, het delen van best practices uit de verhuurmarkt en het signaleren van kansen en knelpunten. Opdrachtnemer wordt hierbij gezien als kennishouder van de huurautomarkt en levert vanuit die rol een adviserende bijdrage aan de verdere ontwikkeling van duurzame mobiliteit binnen deze overeenkomst.</p> <p>De opdrachtgever realiseert zich dat opdrachtnemer een verhuurbedrijf is en geen energieleverancier, netbeheerder of laadinfrastructuurspecialist. Het ontbreken of de beperkte beschikbaarheid van laadvoorzieningen op of nabij TNO-locaties leidt dan ook niet tot non-conformiteit of KPI-</p>

Nr.	Onderwerp	Ingekomen vraag	Antwoord TNO
			<p>afwijking voor opdrachtnemer, mits aantoonbaar sprake is van een redelijke inspanning en transparante samenwerking.</p> <p>Als onderzoeksorganisatie staat TNO open voor het gezamenlijk verkennen en, waar passend, implementeren van proeftuinen of innovatieve oplossingen binnen de contractuele kaders, gericht op het toewerken naar de gezamenlijke CO₂-reductieambitie.</p>